

Darka Tancer-Kajnih

Razgledi in razstave po svetu v osemdesetih letih

Ko ob že obledelih časopisnih člankih in fotografijah priklicujem spomine na mednarodno sodelovanje v osemdesetih letih preteklega stoletja, presenečena vedno znova ugotavljam, kako skromne so bile takrat za večino zaposlenih v knjižnici možnosti službenih potovanj v tujino. Kot sekretarka ter kasneje urednica revije *Otrok in knjiga* sem v približno štiridesetčlanskem kolektivu Mariborske knjižnice imela glede tega določene privilegije, pa vendar v tem desetletju nisem na primer nikoli obiskala niti največjega jugoslovanskega knjižnega sejma v Beogradu, kaj šele italijanske Bologne. Tovrstna izobraževanja, ki so danes samoumevna in pogosta praksa, so bila najbrž za naše takratne skromne finančne razmere predraga, kar nekaj let pa so se zaradi strogih administrativnih predpisov tudi komplicirano usklajevala na republiški ravni, od koder so razdeljevali potrebne devize. Teh v banki namreč ni bilo možno kar kupiti. Seveda je zato toliko bolj cvetela menjava denarja na črnem trgu, a za službena potovanja si moral imeti uradno nakazana devizna sredstva z vsemi ustreznimi potrdili, do česar pa je bilo vse prej kot lahko priti. Kako zelo smo zavi-

dali kolegom iz Ljubljane, ki so si uspeli pridobiti vsaj nekaj priložnosti za nezasebna strokovna razgledovanja po tujini!

Marca 1982 sem kot vodja Službe za mlade bralce dobila težko pričakovano trimesečno štipendijo Mednarodne mladinske knjižnice iz Münchna. Zaradi nosečnosti sem samo pettedensko izpopolnjevanje v tej ustanovi z zelo bogatim strokovnim in leposlovnim knjižnim fondom iz različnih dežel vendarle s pridom izkoristila za poglobljanje svojega poznavanja mladinske književnosti in oblik dela z mladimi bralci, pa tudi za navezovanje dragocenih stikov, ki sem jih ohranila vse do danes.

Na povabilo organizatorjev (kar pomeni z njihovim kritjem glavnine stroškov) sem se dvakrat udeležila zelo odmevnega vsakoletnega festivala Zmajeve dečje igre v Novem Sadu (kjer sem se leta 1985 srečala in pogovarjala celo z legendarno švedsko pisateljico Astrid Lindgren!) in izjemno priljubljenega Festivala djeteta v Šibeniku. Vzdušje na obeh zelo množično obiskanih multimedijskih (literatura, gledališče, film, glasba) prireditvah je bilo navdušujoče. Nova poznanstva pa so kasneje pomagala premostiti kakšne ovire pri uresničevanju naših projektov.

Zaradi revije *Otrok in knjiga* sem si nekaj let zaporedoma ogledala knjižni sejem Interliber v Zagrebu in sodelovala na simpozijih, ki jih je v okviru sejmskih prireditev organizirala strokovna revija *Detinjstvo* skupaj s svojimi izdajatelji. Spominjam se, kako zelo

Razstava slovenskih knjižnih ilustracij v Mestni knjižnici v Gradcu. Z leve: Ivo Gojič, generalni konzul SFRJ v Gradcu, dr. Heinz Pammer, mestni svetnik za kulturo, dr. Helma Roth, vodja matične službe za Avstrijsko Štajersko (foto Danilo Cvetnič, 1984).

smo se trudili za korekten medsebojni odnos in za čim boljše sodelovanje s Hrvati, ki pa ni in ni zaživel tako, kot smo načrtovali.

Tudi v Mariboru smo se vsako leto decembra pod okriljem Festivala Kurirček srečevali s predstavniki vseh jugoslovanskih republik. V tem času smo v Pionirski knjižnici mladim bralcem omogočali zanimiva in prijetna druženja s pomembnimi mladinskimi pisatelji, vsako leto pa smo imeli tudi sejo časopisnega sveta revije *Otrok in knjiga* (Festival Kurirček je bil eden od ustanoviteljev revije in vse do svoje ukinitve leta 1993 tudi eden od njenih izdajateljev), katere so se redno udeleževali uveljavljeni teoretiki mladinske književnosti iz Beograda, Sarajeva, Banjaluke, Skopja, Reke itd. (v Sloveniji takrat še nismo imeli nobenega doktorja znanosti s tega dokaj mladega strokovnega področja!). V živahnih razpravah so se tako rojevale mnoge zanimive uredniške zamisli pa tudi obljube za čisto konkretne prispevke. Še danes verjamem, da so bili našemu delovanju resnično naklonjeni in da smo morda prav v Sloveniji še nekako najlažje našli skupne interese.

Za dejavnosti Pionirske knjižnice je pomenilo dragoceno okno v svet sodelovanje s prijateljskimi mesti v Avstriji, Nemčiji, na Madžarskem in v Veliki Britaniji, ki se je sicer načrtovalo in financiralo na občinski ravni. Ko je postal podpredsednik Skupščine mesta Maribor Rajko Kramberger, je bil zadolžen za medmestne povezave in za najrazličnejše izmenjave s prijateljskimi mesti, zlasti na kulturnem področju. V tem okviru je spodbudil tudi naše sodelovanje v kulturnih projektih. Tako smo leta 1984 za Mestno knjižnico (Stadtbücherei) v Gradcu pripravili reprezentativen izbor sodobne slovenske slikanice; razstavo smo popestrili z reprodukcijami, ki nam jih je posodila založba Mladinska knjiga, in z obiskom dveh imenitnih slovenskih ilustratorjev (Kamile Volčanšek in Kostje Gatnika). Sama otvoritev je potekala na mednarodni dan mladinske knjige. Graška Mestna knjižnica pa je za naše obiskovalce leta 1986 pripravila razstavo o sodobni avstrijski mladinski literaturi, ki je nato iz Maribora potovala še v Ljubljano. Obe prireditvi sta bili deležni posebne protokolarne pozornosti. Z razširjeno razstavo, ki je

V marburškem časopisu je bil objavljen obsežen članek o razstavi sodobne slovenske slikanice (Oberhessische Presse, 14. januarja 1986).

Eine recht eigenwillige Art, die Zeitung zu lesen, hat der Mann auf der oben abgebildeten Illustration eines slowenischen Künstlers.
Foto: hy

A BERZSENYI DÁNIEL MEGYEI KÖNYVTÁR
minden érdeklődőt szeretettel vár előadótermébe
1989. november 13-án 16 órára

A SZLOVÉN GYERMEKKÖNYVEK
kiállításának megnyitására

A képes gyermekkönyvek jelentőségét méltatja
és a kiállítást megnyitja

DARKA TANCER-KAJNICH

A Maribori Városi Könyvtár könyveiből válogatott
bemutató november 13-25-ig tekinthető meg.

Készült a Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár rotációsában, 190
pályanyomán. Feltételek kiadó: Taktács Miklós. Gy. sz.: 30/1989.

Vabilo na otvoritev razstave o
sodobni slovenski slikanici v
Szombathelyju.

imela poseben poudarek na slovenskih ilustracijah Grimmovih pravljic, smo januarja 1986 gostovali v Marburgu na Lahni, kjer so proslavljali 200-letnico bratov Grimm. Naše bogato ilustrirane slikanice in predstavitev ilustratorjev (v nemškem jeziku) so v pravljíčnem salonu starega mestnega jedra vzbudile res veliko zanimanje in navdušenje. Že v času našega obiska smo se dogovorili za prenos njihove študijsko izjemno ambiciozno zastavljene razstave *Rdeča kapica in zlobni volk*, ki jo je pripravil Inštitut za evropsko etnologijo in raziskavo kultur Philippsove univerze v Marburgu. Tudi po otvoritvi v Mariboru maja 1986 sta se delegaciji obeh mest dogovarjali o nadaljnjem sodelovanju. Načrtov je bilo veliko.

Leta 1989 smo našo vedno z novim gradivom dopolnjeno razstavo postavili na ogled še v županijski knjižnici v Szombathelyju. Zaradi jezikovnih težav nam je priskočil na pomoč še profesor Jože Filo. Z veseljem se spominjam, kako kontrastne so bile naše barvite slikanice in reprodukcije v tistem hladnem in mračnem okolju.

Istega leta so stekli že tudi prvi dogovori za sodelovanje z Greenwichom, ki pa se žal niso več realizirali.

Razstava slovenskih mladinskih
ilustratorjev v Mestni knjižnici
(Stadtbücherei) v Gradcu, Rajko
Kramberger, podpredsednik
Skupščine mesta Maribor (foto
Danilo Cvetnič, 1984).

